

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูล

งานวิจัยเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา สาระนาฏศิลป์ หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง กระจั้วแทงเสือ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สำนักงานเขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร ในครั้งนี้เป็นลักษณะของการวิจัยและพัฒนา (research and development) มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา สาระนาฏศิลป์ หน่วยการเรียนรู้เรื่อง กระจั้วแทงเสือ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สำนักงานเขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ผู้ปกครอง นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 26 คน นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 26 คน และ ปรารชญ์ชาวบ้าน จำนวน 3 คน รวมจำนวน 55 คน เก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งมี 6 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาความต้องการและพัฒนาเนื้อหาสาระเรื่อง กระจั้วแทงเสือ

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างหลักสูตรฉบับร่าง

ขั้นตอนที่ 3 การประเมินหลักสูตรก่อนนำไปใช้

ขั้นตอนที่ 4 การประเมินหลักสูตรระหว่างการทดลองใช้

ขั้นตอนที่ 5 การประเมินหลักสูตรหลังการทดลองใช้

ขั้นตอนที่ 6 การปรับปรุงแก้ไขหลักสูตร

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

\bar{X}

แทน ค่าเฉลี่ย

S.D

แทน ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาความต้องการและพัฒนาเนื้อหาสาระเรื่อง กระตุ้วแทงเสือ

ในการศึกษาและสำรวจความต้องการของท้องถิ่น ในด้านของสภาพปัญหาและความต้องการในการเรียนรู้เรื่อง กระตุ้วแทงเสือ เพื่อนำข้อมูลมาสร้างและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา สาระนาฏศิลป์ หน่วยการเรียนรู้เรื่อง กระตุ้วแทงเสือ ซึ่งผู้วิจัยได้นำเสนอการวิเคราะห์ข้อมูล โดยมีรายละเอียดของข้อมูลที่ได้แบ่งเป็น 2 ส่วน ดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 ผลจากการศึกษาความต้องการในการเรียนรู้เรื่อง กระตุ้วแทงเสือ

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาความคิดเห็นและความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรโดยวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม ซึ่งประกอบด้วย 1) สถานภาพและข้อมูลทั่วไป 2) ความต้องการเกี่ยวกับการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการพัฒนาหลักสูตรเพื่อจัดการเรียนรู้ให้นักเรียน มีรายละเอียดดังนี้

1.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของผู้ปกครอง

ตอนที่ 1 สถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ปกครองผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศ อายุ วุฒิการศึกษา อาชีพ และความรู้เกี่ยวกับกับการแสดงกระตุ้วแทงเสือ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ค่าร้อยละ รายละเอียดดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามตามสถานภาพและข้อมูลทั่วไป

ที่	รายการ	จำนวน	ร้อยละ
1.	เพศ		
	1.1 ชาย	13	50.00
	1.2 หญิง	13	50.00
	รวม	26	100.00

ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามตามสถานภาพและข้อมูลทั่วไป(ต่อ)

ที่	รายการ	จำนวน	ร้อยละ
2.	อายุ		
	2.1 ต่ำกว่า 20 ปี	2	7.69
	2.2 21 – 30 ปี	2	7.69
	2.3 31 – 40 ปี	17	65.39
	2.4 41 – 50 ปี	5	19.23
	รวม	26	100.00
3.	วุฒิการศึกษา		
	3.1 ประถมศึกษา	8	30.77
	3.2 มัธยมศึกษาตอนต้น	10	38.47
	3.3 มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.	4	15.38
	3.4 ปวส./ปกศ.สูง หรืออนุปริญญา	2	7.69
	3.5 ปริญญาตรีหรือสูงกว่าปริญญาตรี	2	7.69
	รวม	26	100.00
4.	อาชีพ		
	4.1 ค้าขาย	4	15.38
	4.2 รับจ้าง	15	57.69
	4.3 รับราชการ	2	7.69
	4.4 แม่บ้าน	3	11.55
	4.5 พนักงานบริษัท	2	7.69
	รวม	26	100.00
5.	ความรู้เกี่ยวกับ การแสดง กระจั้วแทงเสือ		
	5.1 ไม่มีความรู้เลย	7	26.92
	5.2 มีความรู้น้อย	9	34.62
	5.3 มีความรู้ปานกลาง	8	30.77
	5.4 มีความรู้มาก	2	7.69
	รวม	26	100.00

จากตารางที่ 4.1 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษารั้งนี้ เป็นผู้ปกครองนักเรียน ทั้งหมดจำนวน 26 คน เป็นเพศชาย จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00 เพศหญิง จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00 ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 31-40 ปี จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 65.39 วุฒิการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มากที่สุด (10 คน ร้อยละ 38.47) น้อยที่สุด ปวส./ปกศ.สูง หรืออนุปริญญาและปริญญาตรีหรือสูงกว่าปริญญาตรี (2 คน ร้อยละ 7.69) อาชีพรับจ้าง มากที่สุด (15 คน ร้อยละ 57.69) น้อยที่สุด รับราชการและพนักงานบริษัท (2 คน ร้อยละ 7.69) ด้านความรู้เกี่ยวกับการแสดงกระทู้ทางเสือ ผู้ปกครองนักเรียนไม่มีความรู้เลย จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 26.92 มีความรู้น้อย จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 34.62 มีความรู้ปานกลาง จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 30.77 และมีความรู้มาก จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 7.69

ตอนที่ 2 ความต้องการเกี่ยวกับการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการพัฒนาหลักสูตรเพื่อจัดการเรียนรู้สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าสถิติร้อยละ รายละเอียดดังตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม ตามความคิดเห็นของผู้ปกครองเกี่ยวกับการนำภูมิปัญญาท้องถิ่น มาใช้ในการพัฒนาหลักสูตร

ที่	รายการ	จำนวน	ร้อยละ
1.	เห็นด้วยกับการนำ กระทู้ทางเสือมาใช้ในการจัดการเรียนรู้		
	1.1 เห็นด้วย	23	88.45
	1.2 ไม่เห็นด้วย	3	11.55
2.	ผู้ที่จัดการเรียนรู้ เรื่อง กระทู้ทางเสือให้กับนักเรียน		
	2.1 ครู	6	23.08
	2.2 ประชาชนชาวบ้าน	5	19.23
	2.3 ครูและประชาชนชาวบ้าน	15	57.69
	รวม	26	100.00
3.	พร้อมที่จะให้ความร่วมมือสนับสนุนในการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นเรื่อง กระทู้ทางเสือ ใช้ในการจัดการเรียนรู้		
	3.1 พร้อม	24	92.31
	3.2 ไม่พร้อม	2	7.69
	รวม	26	100.00

จากตารางที่ 4.2 การศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการนำภูมิปัญญาท้องถิ่น มาใช้ในการพัฒนาหลักสูตรจากผู้ปกครองนักเรียนจำนวน 26 คน พบว่าส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นเรื่องกระตั่วแทงเสื่อมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 88.45 สำหรับการจัดการเรียนรู้เรื่องกระตั่วแทงเสื่อให้กับนักเรียนส่วนใหญ่ต้องการให้ครูและปราชญ์ชาวบ้านจัดการเรียนรู้ร่วมกัน มากที่สุด (15คน ร้อยละ 57.69) น้อยที่สุดคือต้องการให้ปราชญ์ชาวบ้านจัดการเรียนรู้ (5 คนร้อยละ 19.23) และพร้อมที่จะให้ความร่วมมือสนับสนุนในการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นเรื่องกระตั่วแทงเสื่อ มาใช้ในการจัดการเรียนรู้ จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 92.31 และไม่พร้อมที่จะให้ความร่วมมือสนับสนุนในการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นเรื่องกระตั่วแทงเสื่อมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 7.69

1.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ตอนที่ 1 สถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศ อาชีพของผู้ปกครอง วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าสถิติร้อยละ รายละเอียดดังตารางที่ 4.3

ตารางที่ 4.3 จำนวนและร้อยละของนักเรียนผู้ตอบแบบสอบถามตามสถานภาพและข้อมูลทั่วไป

ที่	รายการ	จำนวน	ร้อยละ
1.	เพศ		
	1.1 ชาย	14	53.85
	1.2 หญิง	12	46.15
	รวม	26	100.00
2.	อาชีพของผู้ปกครอง		
	2.1 ค้าขาย	4	15.38
	2.2 รับจ้าง	15	57.69
	2.3 รับราชการ	2	7.69
	2.4 แม่บ้าน	3	11.55
	2.5 พนักงานบริษัท	2	7.69
	รวม	26	100.00

ตารางที่ 4.3 จำนวนและร้อยละของนักเรียนผู้ตอบแบบสอบถามตามสถานภาพและข้อมูลทั่วไป
(ต่อ)

ที่	รายการ	จำนวน	ร้อยละ
3.	นักเรียนเคยมีความรู้หรือประสบการณ์ในการแสดง กระจั่วแทงเสื้อ		
	3.1 เคย	8	30.77
	3.2 ไม่เคย	18	69.23
	รวม	26	100.00

จากตารางที่ 4.3 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ทั้งหมดจำนวน 26 คน เป็นเพศชาย จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 53.85 เพศหญิง จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 46.15 ผู้ปกครองมีอาชีพรับจ้าง มากที่สุด (15 คน ร้อยละ 57.69) น้อยที่สุด รับราชการและพนักงานบริษัท (2 คน ร้อยละ 7.69) นักเรียนเคยมีความรู้หรือประสบการณ์ในการแสดง กระจั่วแทงเสื้อ จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 30.77 และไม่เคยมีความรู้หรือประสบการณ์ในการแสดง กระจั่วแทงเสื้อ จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 69.23

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำภูมิปัญญาท้องถิ่น เรื่องกระจั่วแทงเสื้อ มาใช้ในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

ตารางที่ 4.4 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามตามความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับการนำภูมิปัญญาท้องถิ่น เรื่องกระจั่วแทงเสื้อ มาใช้ในการจัดการเรียนรู้

ที่	รายการ	จำนวน	ร้อยละ
1.	เห็นด้วยกับการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการจัดการเรียนรู้		
	1.1 เห็นด้วย	26	100.00
	1.2 ไม่เห็นด้วย	-	-
	รวม	26	100.00

ตารางที่ 4.4 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามตามความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับการนำภูมิปัญญาท้องถิ่น เรื่องกระตั่วแทงเสือ มาใช้ในการจัดการเรียนรู้ (ต่อ)

ที่	รายการ	จำนวน	ร้อยละ
2.	เห็นด้วยกับการนำภูมิปัญญาท้องถิ่น เรื่องกระตั่วแทงเสือ มาใช้ในการจัดการเรียนรู้		
	2.1 เห็นด้วย	26	100.00
	2.2 ไม่เห็นด้วย	-	-
	รวม	26	100.00
3.	ผู้ที่จัดการเรียนรู้ เรื่อง กระตั่วแทงเสือ ให้กับนักเรียน		
	3.1 ครู	4	15.38
	3.2 ปราชญ์ชาวบ้าน	2	7.69
	3.3 ครูและปราชญ์ชาวบ้าน	20	76.93
	รวม	26	100.00
4.	เรื่องที่นักเรียนต้องการเรียนรู้เกี่ยวกับกระตั่วแทงเสือ		
	4.1 ประวัติความเป็นมาของกระตั่วแทงเสือ	19	73.08
	4.2 จังหวะ ทำนอง และวิธีการแสดงกระตั่วแทงเสือ	24	92.31
	4.3 การทำหัวเสือ และอุปกรณ์ประกอบการแสดง	15	57.69
	4.4 เพลงที่ใช้ในการแสดง	14	53.85
	4.5 การเล่นดนตรีประกอบการแสดง	20	76.93

จากตารางที่ 4.4 การสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษา 6 จำนวน 26 คน พบว่าเห็นด้วยกับการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00 และเห็นด้วยกับการนำภูมิปัญญาท้องถิ่น เรื่อง กระตั่วแทงเสือ มาใช้ในการจัดการเรียนรู้ จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00 สำหรับการจัดการเรียนรู้ เรื่องกระตั่วแทงเสือให้กับนักเรียนส่วนใหญ่คิดว่าครูและปราชญ์ชาวบ้านจัดการเรียนรู้ร่วมกัน มากที่สุด (20 คน ร้อยละ 76.93) น้อยที่สุดคือให้ปราชญ์ชาวบ้านจัดการเรียนรู้ (2 คน ร้อยละ 7.69) สำหรับความคิดเห็นด้านเนื้อหาเกี่ยวกับกระตั่วแทงเสือ พบว่า มีความต้องการเรียนรู้จังหวะ ทำนอง และวิธีการแสดงกระตั่วแทงเสือมากที่สุด (24 คน ร้อยละ 92.31) น้อยที่สุด คือ เพลงที่ใช้ในการแสดง (14 คน ร้อยละ 53.85)

ส่วนที่ 2 ผลจากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องและสัมภาษณ์ปราชญ์ชาวบ้านเพื่อนำข้อมูลมาพัฒนาเนื้อหาสาระ เรื่อง กระจั่วแทงเสื่อ

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับกระจั่วแทงเสื่อจากเอกสาร แหล่งค้นคว้าต่าง ๆ และการสัมภาษณ์ปราชญ์ชาวบ้านได้เนื้อหาสาระดังนี้

1. เนื้อหาสาระจากการศึกษาเอกสาร

จากการศึกษาเอกสารได้เนื้อหาสาระเกี่ยวกับกระจั่วแทงเสื่อ คือ ประวัติความเป็นมาของกระจั่วแทงเสื่อ ตัวละครในการแสดง อุปกรณ์ที่ใช้ในการแสดงและ เครื่องดนตรีที่ใช้ประกอบการแสดง รายละเอียดมีดังนี้

ประวัติความเป็นมาของกระจั่วแทงเสื่อ จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องจำนวน 2 แห่ง ได้แก่ อินเทอร์เน็ต <http://www.oknation.net/blog>. และ สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน เล่มที่ 13 พบว่าการละเล่นพื้นบ้านกระจั่วแทงเสื่อ เป็นการละเล่นที่เลียนแบบมาจากการละเล่นของหลวง คือ กระจั่วแทงควาย ซึ่งเป็นการละเล่นของหลวงที่มีมาแต่กรุงศรีอยุธยาจนถึงกรุงรัตนโกสินทร์ เป็นการละเล่นที่แสดงในพระราชพิธีต่างๆ ซึ่งก็ไม่ได้หมายความว่า กระจั่วแทงควาย จะแสดงหน้าที่นั่งในเขตพระราชฐานเท่านั้น นอกเขตพระราชฐานก็สามารถแสดงได้เช่นกัน อาจเป็นไปได้ที่ กระจั่วแทงควายเป็นการละเล่นของหลวงซึ่งเป็นของคนชั้นสูง ทำให้ชาวบ้านที่นำรูปแบบการแสดงมาเล่นต้องดัดแปลงให้มีลักษณะที่ใกล้เคียงกันทั้งตัวละคร เนื้อเรื่องที่ใช้ในการแสดง และรูปแบบวิธีการเล่น ชาวบ้านจึงเรียกว่า กระจั่วแทงเสื่อ และหลังจากสงครามโลกครั้งที่ 2 เกิดภาวะคับขันและเศรษฐกิจประเทศทรุดโทรม การแสดงชนิดนี้จึงมีผู้รู้ และสืบทอดน้อยลงโดยนิยมเล่นเฉพาะงานบุญเท่านั้น และมีแสดงในภาคกลางโดยเฉพาะเขตนบุรีเป็นส่วนใหญ่

ตัวละครในการแสดงกระจั่วแทงเสื่อ ประกอบด้วย บ้องตัน มีหอกเป็นอาวุธ เจ้าจุก มีขวานเป็นอาวุธ เจ้าแกละ มีมีดอีโต้เป็นอาวุธ นางเมียของบ้องตัน และเสื่อ

อุปกรณ์ที่ใช้ในการแสดง หัวเสื่อ หอก ขวาน มีดอีโต้ ตะกร้า

เครื่องดนตรีที่ใช้ประกอบการแสดง ฆ้องโหม่ง ฆ้องคู่ โทน กลองชาตรีหรือกลองตุ๊ก ฉิ่ง ฉาบ และกรับ

2. ผลการสัมภาษณ์ปราชญ์ชาวบ้านเกี่ยวกับกระจั่วแทงเสื่อ

จากการสัมภาษณ์ปราชญ์ชาวบ้าน ที่มีประสบการณ์ด้านการแสดงกระจั่วแทงเสื่อ จำนวน 3 คน สามารถสรุปเนื้อหาเกี่ยวกับกระจั่วแทงเสื่อ ได้ดังนี้

เนื้อเรื่องในการแสดง

จากการสัมภาษณ์ปราชญ์ชาวบ้านทั้ง 3 ท่าน สามารถสรุปเนื้อเรื่องในการแสดงกระต๊วแทงเสือ ได้ว่า ครอบครัวของบ้องตันมีอาชีพหาของป่า จึงต้องมีอาวุธประจำตัวทุกคน บ้องตันรู้ข่าวว่าเจ้าเมืองประกาศหาผู้ที่จะมาปราบเสือสมิงที่ทำร้ายชาวบ้าน บ้องตันจึงได้อาสาเข้าป่าเพื่อฆ่าเสือและสามารถฆ่าเสือได้เป็นผลสำเร็จ บ้องตันจึงนำหัวเสือไปถวายให้กับเจ้าเมือง รายละเอียดมีดังนี้

“ชาวบ้านที่มีอาชีพหาของป่าได้ถูกเสือสมิงเข้าทำร้าย จึงได้ นำเรื่องที่ตนถูกเสือสมิงทำร้ายไปบอกกับเจ้าเมือง หลังจากที่เจ้าเมืองรู้เรื่องราวจึง ให้เสนา ประกาศหาผู้ที่จะมาปราบเสือร้าย เมื่อบ้องตันทราบข่าวจึงได้อาสาไปปราบ สุดท้ายเสือก็ถูกฆ่าตาย บ้องตันจึงนำหัวเสือไปถวายให้กับเจ้าเมือง” (พลตรีแสงชัย กนิษฐสวัสดิ์)

“บ้องตันมีเมียชื่อนางจัน มีลูกชื่อ เจ้าจุกและเจ้าแกละ รู้ข่าวว่าพระราชกษัตริย์ประกาศหาผู้ที่จะมาปราบเสือ จึงได้อาสาเข้าป่าเพื่อ ฆ่าเสือและสามารถใช้หอกฆ่าเสือตายและนำหัวเสือมาถวายให้กับเจ้าเมืองได้สำเร็จ” (นายสุรพล ชีรนนท์)

“เจ้าเมืองได้สั่งให้ทหารไปบอกบ้องตันที่กำลังนอนอยู่ที่บ้านให้ไปฆ่าเสือ แต่ บ้องตันไม่ยอมไปเจ้าเมืองจึงเดินทางมาที่บ้านของบ้องตันเพื่อขอร้องด้วยตนเองบ้องตันจึงยอมไปและสามารถปราบเสือได้สำเร็จ” (นายสุรเชษฐ์ ชื่นชูศรี)

องค์ประกอบของการแสดง

จากการสัมภาษณ์ปราชญ์ชาวบ้านทั้ง 3 ท่าน ซึ่งมีความคิดเห็นตรงกัน สรุปองค์ประกอบของการแสดงได้ว่า ในการแสดงกระต๊วแทงเสือนั้นจะต้องมีองค์ประกอบที่สำคัญ ได้แก่ เครื่องดนตรี ลักษณะการแต่งกายแต่งกาย ผู้แสดง เพลงที่ใช้ในการแสดง และอุปกรณ์ประกอบการแสดง รายละเอียดมีดังนี้

“องค์ประกอบของกระต๊วแทงเสือ ได้แก่ เครื่องดนตรี เครื่องแต่งกาย ผู้แสดง เพลงที่ใช้ในการแสดง และอุปกรณ์ประกอบ การแสดง” (พลตรีแสงชัย กนิษฐสวัสดิ์, นายสุรพล ชีรนนท์ และนาย สุรเชษฐ์ ชื่นชูศรี)

ตัวละครในการแสดงกระต๊วงเสื่อ

จากการสัมภาษณ์ปราชญ์ชาวบ้านทั้ง 3 ท่าน สรุปได้ว่า ในการแสดงกระต๊วงเสื่อนั้น จะต้องมีตัวละครที่สำคัญ ได้แก่ บ่อดัน นางเมีย จุก แกละ และเสื่อ รายละเอียดมีดังนี้

“ตัวละคร ได้แก่ บ่อดัน นางเมีย จุก แกละและ เสื่อ 9 ตัว หรือมากกว่าตามความเหมาะสมและผู้ติดตามนางเมีย” (พลตรีแสงชัย กนิษฐสวัสดิ์)

“ตัวละคร ได้แก่ บ่อดัน นางเมีย จุก แกละ และเสื่อ ประมาณ 5-11 ตัว หรือมากกว่าตามความเหมาะสม”(นายสุรพล ชีรนนท์ และนายสุรเชษฐ์ ชื่นชูศรี)

ลักษณะของเพลงร้องและจังหวะ

จากการสัมภาษณ์ปราชญ์ชาวบ้านทั้ง 3 ท่าน สรุปได้ว่า จังหวะที่ใช้ในการแสดงนิยมใช้จังหวะ ตะลุง เป็นหลัก นอกจากนี้อาจมีการใช้จังหวะอื่น ๆ เพื่อเพิ่มความสนุกสนาน เช่น จังหวะชะชะซ่า สำหรับเพลงร้องจะใช้เพลงบ่อดันเข้ากรุง รายละเอียดมีดังนี้

“เพลงบ่อดันเข้ากรุง จังหวะที่ใช้ เช่น จังหวะตะลุง หรือจังหวะ ชะ ชะ ซ่า หรือจะประยุกต์เพลงให้เข้ากับเหตุการณ์ปัจจุบัน”(พลตรีแสงชัย กนิษฐสวัสดิ์)

“บ่อดันเข้ากรุงจังหวะตะลุง”(นายสุรพลชีรนนท์และนายสุรเชษฐ์ ชื่นชูศรี)

เครื่องดนตรีที่ใช้ประกอบการแสดง

จากการสัมภาษณ์ปราชญ์ชาวบ้านทั้ง 3 ท่าน ซึ่งกล่าวไว้ตรงกัน สรุปได้ว่า เครื่องดนตรีที่ใช้ประกอบการแสดง ได้แก่ กลองตุ๊ก 2 ใบ หรือมากกว่า กลองโทน 2 ใบ หรือมากกว่า กรับ ฉาบ ฉิ่ง ฆ้องคู่ (นั่งหนอง) ฆ้องโหม่ง รายละเอียดมีดังนี้

“เครื่องดนตรีที่ใช้บรรเลงประกอบการแสดงมีดังนี้กลองตุ๊ก 2 ใบ หรือมากกว่ากลองโทน 2 ใบหรือมากกว่า กรับ ฉาบ ฉิ่ง ฆ้องคู่ (นั่งหนอง)ฆ้องโหม่ง”(พลตรีแสงชัย กนิษฐสวัสดิ์, นายสุรพล ชีรนนท์ และนายสุรเชษฐ์ ชื่นชูศรี)

อุปกรณ์ที่ใช้ประกอบการแสดง

จากการสัมภาษณ์ปราชญ์ชาวบ้านทั้ง 3 ท่าน สรุปได้ว่า อุปกรณ์ที่ใช้ประกอบการแสดง กระจั่วแทงเสื่อนั้น ประกอบด้วย หอก ขวาน มีด ตะกร้า บ่วงไฟ รายละเอียดมีดังนี้

“บ้องตัน ถือหอกเป็นอาวุธ นางเมียถือตะกร้าใส่ผัก ผลไม้ เจ้าจุกถือขวาน เป็นอาวุธ เจ้าแกละถือมีดเป็นอาวุธ” (พลตรีแสงชัย กนิษฐสวัสดิ์)

“บ้องตัน ถือหอกเป็นอาวุธ นางเมียถือตะกร้าใส่ผัก ผลไม้ เจ้าจุกถือขวาน เป็นอาวุธ เจ้าแกละถือมีดเป็นอาวุธ นอกจากนี้ยังมีอุปกรณ์พิเศษที่ดึงดูดความสนใจจากผู้ชม คือ บ่วงไฟที่ใช้สำหรับโชว์ลีลาท่าทางการแสดงที่โลดโผนของเสื่อ” (นายสุรพล ชีรนนท์และนายสุรเชษฐ ชื่นชูศรี)

ลักษณะการแต่งกายของตัวละคร

จากการสัมภาษณ์ปราชญ์ชาวบ้านทั้ง 3 ท่าน ได้กล่าวถึงลักษณะการแต่งกายของตัวละคร ไว้ตรงกัน สรุปได้ว่า 1) บ้องตัน สวมเสื้อคอกลมแขนสั้น หรือเสื้อแขนยาว นุ่งสนับเพลา ตามด้วยโจงกระเบน ผ้าคาดเอว ศีรษะสวมหน้ากากบ้องตัน 2) นางเมีย สวมเสื้อแขนกระบอก นุ่งผ้าถุงยาว กรอมเท้า ห่มผ้าสไบ สวมเครื่องประดับ 3) จุก แกละ สวมเสื้อคอกลมแขนสั้น นุ่งโจงกระเบน ศีรษะสวมหัวแบบจำลอง และ 4) เสื่อ สวมชุดลายเสื่อและใส่หัวเสื่อ รายละเอียดมีดังนี้

“บ้องตัน สวมเสื้อคอกลมแขนสั้น หรือเสื้อแขนยาว นุ่งสนับเพลา ตามด้วยโจงกระเบน มีผ้าสไบสำหรับคาดไหล่ ผ้าคาดเอว สวมเครื่องประดับตามความเหมาะสม ศีรษะสวมหน้ากากบ้องตัน นางเมีย สวมเสื้อแขนกระบอก นุ่งผ้าถุงยาว กรอมเท้า ห่มผ้าสไบ สวมเครื่องประดับ จุก แกละ สวมเสื้อคอกลม แขนสั้น นุ่งโจงกระเบน ศีรษะสวมหัวแบบจำลอง และ เสื่อ สวมชุดลายเสื่อและใส่หัวเสื่อ” (พลตรีแสงชัย กนิษฐสวัสดิ์, นายสุรพล ชีรนนท์และนายสุรเชษฐ ชื่นชูศรี)

บุคลิกท่าทางการร่ายรำของตัวละคร

จากการสัมภาษณ์ปราชญ์ชาวบ้านทั้ง 3 ท่าน ได้กล่าวถึงบุคลิกท่าทางการร่ายรำของตัวละคร ไว้ตรงกัน สรุปได้ว่า 1) บ้องตัน มีลักษณะท่าทางการร่ายรำที่เข้มแข็ง กล้าหาญ สง่างาม และต้องมีความชำนาญในการใช้อาวุธ 2) นางเมีย มีลักษณะท่าทางการร่ายรำที่อ่อนช้อยสวยงาม 3) เจ้าจุก และเจ้าแกละมีลักษณะท่าทางการร่ายรำที่เข้มแข็ง ทะมัดทะแมง และสามารถใช้อาวุธประกอบ

การแสดงได้เป็นอย่างดี และ 4) เสือ มีลักษณะท่าทางการร่ายรำที่คล่องแคล่ว ซึ่งท่าทางต่าง ๆ ได้เลียนแบบมาจากกิริยาต่างๆของเสือ รายละเอียดมีดังนี้

“ บ๊องตัน มีลักษณะท่าทางการร่ายรำที่อ่อนช้อยสวยงามตามแบบนาฏศิลป์ แต่แฝงไว้ซึ่งท่าทางที่เข้มแข็ง กล่าวหาญ ผู้แสดงต้องมีความชำนาญในการใช้อาวุธ นางเมียบ มีลักษณะท่าทางการร่ายรำที่อ่อนช้อย เวลาแสดงในขณะที่เสือเข้ามาทำร้าย ผู้แสดงต้องกริคร้องแต่พอเหมาะเพื่อให้การแสดงดูสมจริง เจ้าจุกและเจ้าแกละ มีลักษณะท่าทางการร่ายรำที่เข้มแข็ง ทะมัดทะแมง และสามารถใช้อาวุธประกอบการแสดงได้เป็นอย่างดี และ เสือ มีลักษณะท่าทางการร่ายรำที่เลียนแบบมาจากกิริยาท่าทางต่างๆของเสือ เช่น ทำเดิน ทำกระโดด ทำกลาน ผู้แสดงจะต้องเคลื่อนไหวร่างกายได้อย่างคล่องแคล่วว่องไว และมีร่างกายที่แข็งแรง” (พลตรีแสงชัย กนิษฐสวัสดิ์, นาย สุรพล ชีรนนท์ และนายสุรเชษฐ์ ชื่นชูศรี)

ขั้นตอนการแสดงกระต๊วงเสื่อ

จากการสัมภาษณ์ปราชญ์ชาวบ้านทั้ง 3 ท่าน เกี่ยวกับขั้นตอนการแสดงกระต๊วงเสื่อ สรุปได้ว่า ก่อนเริ่มทำการแสดงทุกครั้งผู้แสดงต้องทำพิธีไหว้ครู จากนั้นนักดนตรีบรรเลงเพลง โหมโรงและเริ่มทำการแสดงตั้งแต่ต้นจนจบตามเนื้อเรื่อง รายละเอียดมีดังนี้

“ก่อนเริ่มทำการแสดงผู้แสดงทุกคนรวมทั้งนักดนตรีต้องทำพิธีไหว้ครู นักดนตรีทำการ โหมโรงตัวละคร บ๊องตัน รำไหว้ครูตัวละคร นางเมียบ พร้อมด้วย เจ้าจุกและเจ้าแกละออกมารำตามจังหวะเพลงตัวละครเสื่อออกมาแสดงท่าทางเข้าทำร้ายบ๊องตัน ต่อสู้กันจนในที่สุด เสื่อถูกฆ่าตาย” (พลตรีแสงชัย กนิษฐสวัสดิ์)

“นักแสดงทำพิธีไหว้ครูจากนั้นบรรเลงชุดเพลง โหมโรงและเริ่มทำการแสดง โดยเริ่มจากเสื่อออกมาแสดง โข่วลีลา ตามด้วยบ๊องตันและครอบครัวออกมารำ จากนั้นบ๊องตันต่อสู้กับเสื่อและฆ่าเสื่อตาย” (นายสุรพล ชีรนนท์)

“นักแสดงทำพิธีไหว้ครูจากนั้นบรรเลงชุดเพลง โหมโรงและเริ่มทำการแสดง ตามลำดับการแสดงตั้งแต่ต้นจนจบ” (นายสุรเชษฐ์ ชื่นชูศรี)

โอกาสที่ใช้ในการแสดง

จากการสัมภาษณ์ประชาชนชาวบ้านทั้ง 3 ตำบล เกี่ยวกับโอกาสที่ใช้ในการแสดงกระต๊ว
แทงเสือ สรุปได้ว่า กระต๊วแทงเสือส่วนใหญ่นิยมจัดแสดงในงานบุญ งานมงคลต่างๆ หรืองานวัด
ประจำปี รายละเอียดมีดังนี้

“แห่นาค งานบุญต่างๆ งานแต่งงานและงานศพไม่ค่อยนิยม” (พลตรีแสงชัย
กนิษฐสวัสดิ์)

“แห่นาค งานบุญ ผ้าป่า กฐิน งานวัด งานมงคลต่างๆ” (นายสุรพล ธีรนนท์)

“งานวัดประจำปีงานมงคล งานศพก็มีบ้างแต่ไม่นิยม” (นายสุรเชษฐ์ ชื่นชู ศรี)

สำหรับผลการสัมภาษณ์ประวัติและข้อมูลส่วนตัวด้านการแสดงกระต๊วแทงเสือของ
ภูมิปัญญาท้องถิ่น (รายละเอียด ดังภาคผนวก ซ)

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างหลักสูตรฉบับร่าง

หลังจากการศึกษาและสำรวจความต้องการของท้องถิ่น และดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลจาก
ขั้นตอนที่ 1 เพื่อนำมาเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาการร่างหลักสูตรสถานศึกษา สาระนาฏศิลป์
หน่วยการเรียนรู้เรื่อง กระต๊วแทงเสือ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตร โดย
การศึกษาข้อมูลจาก หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 หลักสูตรสถานศึกษา
การศึกษาเอกสว งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และการสอบถาม การสัมภาษณ์ประชาชนบ้าน นำมากำหนด
ประเด็นในการสร้างหลักสูตร มีรายละเอียด ดังนี้

ผลการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาฉบับร่าง ผู้วิจัยนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลในขั้นตอนที่ 1
และผลการสัมภาษณ์ ภูมิปัญญาท้องถิ่นมาเป็นแนวทางการกำหนดหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระ
การเรียนรู้ศิลปะ สาระนาฏศิลป์ หน่วยการเรียนรู้เรื่อง กระต๊วแทงเสือ โดยใช้กรอบการพัฒนา
หลักสูตรสถานศึกษาของกรมวิชาการมากำหนดโครงสร้างของหลักสูตรและองค์ประกอบ
หลักสูตรประกอบด้วย 2 ส่วน มีรายละเอียดดังนี้

ส่วนที่ 1 เอกสารหลักสูตรสถานศึกษา สาระนาฏศิลป์ หน่วยการเรียนรู้เรื่อง กระจั้วแตงเสื่อ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 (รายละเอียดดังภาคผนวก ง) ซึ่งมีองค์ประกอบ ดังนี้

- 1.1 ความเป็นมาของหลักสูตร
- 1.2 หลักการ
- 1.3 จุดมุ่งหมายของหลักสูตร
- 1.4 คุณภาพของผู้เรียน
- 1.5 คำอธิบายรายวิชา
- 1.6 โครงสร้างหลักสูตร
- 1.7 แนวการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้
- 1.8 สื่อ/แหล่งการเรียนรู้
- 1.9 การวัดและการประเมินผล

ส่วนที่ 2 เอกสารประกอบหลักสูตร ได้แก่

- 2.1 แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง กระจั้วแตงเสื่อ จำนวน 7 แผน (รายละเอียดดังภาคผนวก จ) ซึ่งแต่ละแผนมีองค์ประกอบดังนี้ คือ สาระสำคัญ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง สาระการเรียนรู้ จุดประสงค์ กระบวนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ สื่อการเรียนการสอนและแหล่งการเรียนรู้ กระบวนการวัดผลประเมินผล
- 2.2 ใบความรู้ ใบงาน
- 2.3 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ขั้นตอนที่ 3 การประเมินหลักสูตรก่อนนำไปใช้

ผลการประเมินคุณภาพหลักสูตรสถานศึกษาฉบับร่าง สาระนาฏศิลป์ หน่วยการเรียนรู้เรื่อง กระจั้วแตงเสื่อ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เป็นการประเมินก่อนการนำหลักสูตรไปทดลองใช้ โดยให้ผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้ประเมินว่าองค์ประกอบต่าง ๆ ของหลักสูตรฉบับร่างมีความเหมาะสมและความสอดคล้องสัมพันธ์กันมากน้อยเพียงใด ซึ่งผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

3.1 ผลการประเมินความเหมาะสมและความสอดคล้องขององค์ประกอบหลักสูตรสถานศึกษา

ผลการประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบหลักสูตรจากผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน พบว่า องค์ประกอบของหลักสูตร ได้แก่ หลักการ จุดหมาย โครงสร้าง เนื้อหา สื่อ/แหล่งการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนการสอน การวัดและการประเมินผล มีความเหมาะสมกัน โดยผู้วิจัยได้นำเสนอข้อมูล ดังแสดงในตาราง ดังนี้

ตาราง 4.5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับความเหมาะสมขององค์ประกอบหลักสูตรสถานศึกษา สารนาฏศิลป์ หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง กระจั้วแทงเสือ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ที่	รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่าความเหมาะสม ความสอดคล้อง
	ด้านหลักการ			
1.	หลักการของหลักสูตรมีจุดเน้นที่ชัดเจน	4.4	0.54	มาก
2.	หลักการของหลักสูตรสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ	4.4	0.54	มาก
	รวม	4.4	0.54	มาก

ตาราง 4.5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับความเหมาะสมขององค์ประกอบหลักสูตรสถานศึกษา สาระนาฏศิลป์ หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง กระต่ายแทงเสื่อ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 (ต่อ)

ที่	รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่าความเหมาะสมความสอดคล้อง
ด้านจุดหมายของหลักสูตร				
1.	จุดหมายของหลักสูตรมีความชัดเจน	4.4	0.54	มาก
2.	จุดหมายของหลักสูตรสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง	4.0	0.00	มาก
3.	จุดหมายของหลักสูตรครอบคลุมด้านความรู้ ทักษะ กระบวนการ คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม	4.4	0.54	มาก
4.	จุดหมายของหลักสูตรสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ	4.6	0.54	มากที่สุด
5.	จุดหมายของหลักสูตรส่งเสริมการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นให้เกิดประโยชน์	4.4	0.54	มาก
รวม		4.36	0.43	มาก
ด้านโครงสร้างของหลักสูตร				
1.	สาระการเรียนรู้สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	4.4	0.54	มาก
2.	หน่วยการเรียนรู้สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	4.6	0.54	มากที่สุด
3.	หน่วยการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นของกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ	4.6	0.54	มากที่สุด
4.	ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังครอบคลุมด้านความรู้ ทักษะ กระบวนการ คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม	4.4	0.54	มาก

ตาราง 4.5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับความเหมาะสมขององค์ประกอบหลักสูตรสถานศึกษา สาระนาฏศิลป์ หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง กระจั้วแทงเสือ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 (ต่อ)

ที่	รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่าความเหมาะสมความสอดคล้อง
5.	อัตราเวลาเรียนที่กำหนดไว้เหมาะสมกับเนื้อหา	4.4	0.54	มาก
6.	เนื้อหาการเรียนรู้สอดคล้องกับแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	4.4	0.54	มาก
7.	เนื้อหาของหลักสูตรในแต่ละหน่วยการเรียนรู้มีความเหมาะสมตามลำดับขั้นตอนการเรียนรู้	4.6	0.54	มากที่สุด
8.	เนื้อหาของหลักสูตรสอดคล้องกับบุคลิกภาพและประสบการณ์ของผู้เรียน	4.4	0.54	มาก
9.	อัตราเวลาเรียนเหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนรู้ การแบ่งชั่วโมงในแต่ละหน่วยการเรียนรู้มีความเหมาะสม	4.2	0.44	มาก
10.	การวัดผลประเมินผลมีความเหมาะสมสอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	4.4	0.54	มาก
11.	การประเมินผลตามสอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	4.4	0.54	มาก
12.	ความเหมาะสมของสื่อการเรียนรู้	4.6	0.54	มากที่สุด
รวม		4.44	0.53	มาก

ตาราง 4.5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับความเหมาะสมขององค์ประกอบหลักสูตรสถานศึกษา สาระนาฏศิลป์ หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง กระต๊วแทงเสื่อ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 (ต่อ)

ที่	รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่าความเหมาะสมความสอดคล้อง
	ด้านเนื้อหา			
1.	เหมาะสมกับศักยภาพของผู้เรียนที่มีความสนใจและมีความถนัดด้านนาฏศิลป์	4.4	0.54	มาก
2.	สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง	4.4	0.54	มาก
3.	เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน	4.4	0.54	มาก
4.	การกำหนดหัวข้อของเนื้อหาในหลักสูตรเหมาะสม	4.4	0.54	มาก
5.	การกำหนดเนื้อหาในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสม	4.4	0.54	มาก
6.	มีการจัดเรียงลำดับเนื้อหาอย่างเหมาะสม	4.6	0.54	มากที่สุด
7.	มีความเหมาะสมกับระยะเวลาที่กำหนด เรียนรู้	4.6	0.54	มากที่สุด
	รวม	4.36	0.43	มาก
	ด้านสื่อ/แหล่งการเรียนรู้			
1.	เหมาะสมกับเนื้อหาของหลักสูตร	4.2	0.44	มาก
2.	เหมาะสมกับกิจกรรมและวิธีสอน	4.2	0.44	มาก
3.	เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน	4.6	0.54	มากที่สุด
	รวม	4.3	0.47	มาก
	ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน			
1.	ในแผนการจัดการเรียนรู้แต่ละหน่วยมีกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสม	4.4	0.54	มาก
2.	เหมาะสมกับศักยภาพของเด็กที่มีความสนใจทางด้านนาฏศิลป์	4.4	0.54	มาก
3.	เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน	4.6	0.54	มากที่สุด
4.	ส่งเสริมความสามารถทางด้านนาฏศิลป์ในระดับสูง	4.4	0.54	มาก
5.	เหมาะสมกับจุดประสงค์ของหลักสูตร	4.6	0.54	มากที่สุด
6.	เหมาะสมกับเนื้อหาของแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้	4.2	0.83	มาก

ตาราง 4.5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับความเหมาะสมขององค์ประกอบหลักสูตรสถานศึกษา สาระนาฏศิลป์ หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง กระจั้วแทงเสือ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 (ต่อ)

ที่	รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่าความเหมาะสมความสอดคล้อง
7.	มีความเหมาะสมกับการเรียนของเด็กที่มีความสามารถพิเศษทางด้านนาฏศิลป์	4.2	0.83	มาก
8.	เหมาะสมในการนำไปปฏิบัติจริง	4.6	0.54	มากที่สุด
9.	ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ศึกษาความรู้ตามความสามารถ	4.6	0.54	มากที่สุด
รวม		4.36	0.43	มาก
ด้านการวัดผลประเมินผล				
1.	เหมาะสมกับจุดประสงค์ของหลักสูตร	4.4	0.54	มาก
2.	เหมาะสมกับเนื้อหาของหลักสูตร	4.4	0.54	มาก
3.	เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน	4.6	0.54	มากที่สุด
4.	เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนรู้	4.6	0.54	มากที่สุด
5.	เหมาะสมกับการวัดความสามารถที่แท้จริงของผู้เรียน	4.4	0.54	มาก
รวม		4.48	0.54	มาก

จากตารางที่ 4.5 ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นว่า องค์ประกอบของหลักสูตร ได้แก่ หลักการ จุดหมาย โครงสร้าง เนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อ/แหล่งการเรียนรู้ การวัดและการประเมินผล มีความเหมาะสมและสอดคล้องกันในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.48) เมื่อพิจารณาความสอดคล้องเป็นรายด้าน พบว่า ด้านหลักการของหลักสูตรสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะในระดับ มาก (4.4) ด้านจุดหมายของหลักสูตรสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะในระดับ มากที่สุด (4.6) ด้านโครงสร้างของหลักสูตร สาระการเรียนรู้ สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวังในระดับมาก (4.4) หน่วยการเรียนรู้สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้ในระดับ มากที่สุด (4.6) หน่วยการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นของกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะในระดับ มากที่สุด (4.6) การวัดผลประเมินผลมีความเหมาะสมสอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้ ในระดับ มาก (4.4)

ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับความเหมาะสมด้านและความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 2 3 4 5 6 และ 7 ในหลักสูตรสถานศึกษา สาระนาฏศิลป์ หน่วยการเรียนรู้เรื่อง กระจั้วแทงเสื่อ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ที่	รายการประเมิน	แผน 1		แผน 2		แผน 3		แผน 4		แผน 5		แผน 6		แผน 7	
		\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D
1	สาระสำคัญ	4.4	0.54	4.8	0.44	4.8	0.44	4.4	0.54	4.4	0.54	4.4	0.54	4.8	0.44
2	จุดประสงค์การเรียนรู้	4.6	0.54	4.6	0.54	4.6	0.54	4.6	0.54	4.6	0.54	4.8	0.44	4.6	0.54
3	สาระการเรียนรู้	4.6	0.54	4.6	0.54	4.6	0.54	4.6	0.54	4.6	0.54	4.6	0.54	4.6	0.54
4	กิจกรรมการเรียนรู้	4.4	0.54	4.6	0.54	4.2	0.83	4.2	0.83	4.4	0.54	4.4	0.54	4.6	0.54
5	สื่อและแหล่งการเรียนรู้	4.4	0.54	4.4	0.54	4	1	4.4	0.54	4.4	0.54	4.4	0.54	4.4	0.54
6	การวัดและประเมินผล การเรียนรู้	4.4	0.54	4.4	0.54	4.2	0.83	4.4	0.54	4.6	0.54	4.6	0.54	4.4	0.54
รวม		4.47	0.54	4.57	0.52	4.4	0.7	4.43	0.59	4.5	0.54	4.53	0.52	4.57	0.52
ค่าความเหมาะสม		มาก		มากที่สุด		มาก		มาก		มากที่สุด		มากที่สุด		มากที่สุด	

จากตารางที่ 4.6 ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นว่ แผนการจัดการเรียนรู้ในทั้ง 7 แผนมีความเหมาะสมและสอดคล้องกันในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.50) สำหรับแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีค่าเฉลี่ยความเหมาะสมมากที่สุดคือ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 และแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7 (ค่าเฉลี่ย 4.57)

3.2 ผลการปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาฉบับร่าง

จากการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา สาระนาฏศิลป์ หน่วยการเรียนรู้เรื่อง กระจั้วแทงเสื่อ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นว่ หลักสูตรฉบับร่างทั้งเอกสารหลักสูตร และเอกสารประกอบหลักสูตร มีความเหมาะสมและสอดคล้องมาก ในทุกรายการ ผู้เชี่ยวชาญมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น ผู้วิจัยได้นำข้อเสนอแนะที่ได้จากการประเมินโครงร่างหลักสูตรของผู้เชี่ยวชาญ มาวิเคราะห์ซึ่งสามารถสรุปข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะได้ดังนี้

ตารางที่ 4.7 ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงหลักสูตรฉบับร่าง

ที่	ประเด็นพิจารณา	ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ
1	หลักสูตร สถานศึกษา	หลักสูตรสถานศึกษาประกอบด้วย ความเป็นมาของหลักสูตร หลักการ จุดมุ่งหมายของหลักสูตร คุณภาพของผู้เรียน โครงสร้างหลักสูตร แนวการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สื่อ/แหล่งการเรียนรู้ การวัดและการประเมินผล ซึ่งผู้เชี่ยวชาญเห็นว่ามีความเหมาะสมและสอดคล้องกัน ในส่วนของแนวการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ผู้เชี่ยวชาญเห็นว่ามีความเหมาะสม แต่ควรเพิ่มกิจกรรมและเนื้อหาเกี่ยวกับลักษณะวิธีการร้อง การแสดงกระต๊วแทงเสื่อให้มีความละเอียดชัดเจนมากขึ้น ซึ่งผู้วิจัยได้นำข้อบกพร่องไปปรับปรุงและแก้ไขเรียบร้อยแล้ว
2	จุดประสงค์ของ หลักสูตร	ผู้เชี่ยวชาญเห็นว่ามีความชัดเจนและเหมาะสมดีมาก แต่ควรเพิ่มอีก 1 ข้อ คือ เพื่ออนุรักษ์ ส่งเสริมและสืบทอดการแสดงกระต๊วแทงเสื่อให้คงอยู่สืบไป
3	เนื้อหาของหลักสูตร	ผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าเนื้อหาของหลักสูตรมีความครอบคลุมดี สำหรับแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่องประวัติความเป็นมาของกระต๊วแทงเสื่อ ควรเพิ่มเนื้อหาในเรื่องของการแสดงกระต๊วแทงเสื่อในเขตธนบุรี
4	การจัดกิจกรรมและ วิธีสอน	ผู้เชี่ยวชาญเห็นว่ากิจกรรม ครุณาภูศิลป์ควรเพิ่มบทบาทในการจัดการเรียนรู้โดยเป็นแบบสาธิตด้วยตนเองจะดีกว่าให้ผู้เรียน เรียนรู้ จากวีซีดีแล้วปฏิบัติตาม และควรจัดกิจกรรมโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ พยายามลดบทบาทของครูในบางกิจกรรมให้น้อยลง นอกจากนี้ควรให้ผู้เรียนได้ชมการแสดงกระต๊วแทงเสื่อในท้องถิ่นเพื่อให้นักเรียนได้ซักถามพูดคุยกับผู้แสดง

ตารางที่ 4.7 ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงหลักสูตรฉบับร่าง (ต่อ)

ที่	ประเด็นพิจารณา	ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ
5	สื่อการเรียนการสอน	ผู้เชี่ยวชาญแนะนำให้เพิ่มสื่อภาพแสดงทำการแสดง กระจตัวแทงเสือพร้อมทั้งอธิบายท่ารำ และจัดทำหนังสือ อ่านเพิ่มเติม เพื่อให้ผู้เรียน ได้เรียนรู้ด้วยตนเอง
6	แผนการจัดการเรียนรู้	ผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าควรเพิ่มใบงาน สำหรับในบางแผนการจัดการ เรียนรู้ ในหน่วยการเรียนรู้สุดท้าย นอกจากจะแสดงเผยแพร่ ผลงานแล้วควรจะเน้นในส่วนที่ผู้เรียนอธิบาย การแสดง กระจตัวแทงเสือได้ในรูปแบบของการเป็นพิธีกร เพื่อให้ผู้เรียน เกิดความภาคภูมิใจในตนเอง
7	ความคิดเห็นเพิ่มเติมเพื่อ ความสมบูรณ์ของหลักสูตร	ควรตรวจสอบคำผิด การแยกคำ หรือการแบ่งวรรคตอนเพื่อให้ เอกสารสมบูรณ์ที่สุด

ขั้นตอนที่ 4 การประเมินหลักสูตรระหว่างการทดลองใช้

ผู้วิจัยนำหลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระนาฏศิลป์ หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง กระจตัวแทงเสือ ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดนาคปรก ภาคเรียน ที่ 1 ปีการศึกษา 2552 จำนวน 26 คน ตามขั้นตอนที่วางไว้จำนวน 7 แผน เวลา 14 ชั่วโมง โดยมี วัตถุประสงค์เพื่อประเมินกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักสูตร ผู้วิจัยได้สรุปและ นำเสนอข้อมูลดังนี้

4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้

ระหว่างดำเนินการทดลองใช้หลักสูตร ผู้วิจัยได้ทำการสังเกตพฤติกรรมการมีส่วนร่วม ในการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ของนักเรียนในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 7 แผน และบันทึก ลงในแบบสังเกตพฤติกรรม สรุปผลดังนี้

ตารางที่ 4.8 สรุปผลจากการสังเกตพฤติกรรมระหว่างเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
ที่เรียนตามหลักสูตรสถานศึกษา สาระนาฏศิลป์ หน่วยการเรียนรู้เรื่อง กระจั้วแทงเสื่อ

รายการ แผนที่	ตั้งใจ	กระตือรือร้น	ร่วมมือ	การแสดง ความคิด	ความกล้า แสดงออก	รวม	สรุป
1	3.5	2.9	3.1	3.2	3.2	16	ดีมาก
2	3.2	3.1	3.2	3.2	3	16	ดีมาก
3	3.5	3.6	3.5	2.7	3.3	17	ดีมาก
4	2.7	2.5	3.2	2.5	2.7	14	ดี
5	3.6	3.3	3.3	3.3	3.6	17	ดีมาก
6	3.2	3.1	3.2	3.2	3	16	ดีมาก
7	3.5	3.6	3.6	3.4	3.8	18	ดีมาก
\bar{X}	3.3	3.1	3.3	3.1	3.2	16	ดีมาก

จากตารางที่ 4.8 พฤติกรรมระหว่างเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในภาพรวม
นักเรียนมีพฤติกรรมการเรียนรู้ในระดับ ดีมาก (ค่าเฉลี่ย 16 คะแนน) ส่วนแผนการจัดการเรียนรู้
ที่มีคะแนนรวมมากที่สุด คือ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7 รวม 18 คะแนน สรุปผลการปฏิบัติอยู่ใน
ระดับดีมาก ส่วนแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีคะแนนรวมน้อยที่สุด คือ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 รวม
16 คะแนน สรุปผลการปฏิบัติอยู่ในระดับดีมาก

4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อกระบวนการ
จัดการเรียนรู้ สรุปได้ดังนี้

ด้านเนื้อหา มีความเหมาะสมกับผู้เรียนเป็นอย่างยิ่ง เพราะว่านักเรียนส่วนใหญ่เป็น
บุตรหลานของท้องถิ่นที่มีการแสดงกระจั้วแทงเสื่ออยู่แล้ว จึงสมควรที่จะได้รับการเรียนรู้เกี่ยวกับ
การแสดงกระจั้วแทงเสื่อ การจัดเนื้อหาสาระของหลักสูตรมีความหลากหลายสามารถให้ความรู้
ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติที่มีเนื้อหาครอบคลุมประวัติความเป็นมาของกระจั้วแทงเสื่อ ตลอดจน
กระบวนการแสดงกระจั้วแทงเสื่อที่ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติจริง สำหรับปัญหาที่พบระหว่างทำการสอน
คือ ระดับความยากของเนื้อหาสาระในแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง การประดิษฐ์หัวเสื่อ เนื้อหา
ค่อนข้างมีความยากสำหรับผู้เรียน เพราะการทำหัวเสื่อนั้นเป็นงานศิลปะอย่างหนึ่งที่มี
ความละเอียดอ่อนต้องใช้เวลาในการฝึกฝน ซึ่งระยะเวลาในการเรียนที่จัดไว้นั้นค่อนข้างน้อย และ
นักเรียนยังขาดประสบการณ์ ส่งผลผู้เรียนไม่สามารถฝึกทักษะในการประดิษฐ์หัวเสื่อได้อย่าง

เต็มศักยภาพ ในแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง การร้องเพลงที่ใช้ในการแสดง เนื้อหาค่อนข้างยาก สำหรับผู้เรียน เพราะว่่าสำเนียง ภาษา และทำนองเพลงเป็นของภาคใต้ เวล่านักเรียนฝึกร้องมักจะ ออกเสียงไม่ถูกต้อง ผิดเพี้ยนบ้าง จึงส่งผลให้นักเรียนบางคนขาดความมั่นใจในการร้องเพลง และในแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 เรื่อง การตีกลองและเครื่องประกอบจังหวะ เนื้อหาค่อนข้างยาก และเวลาในการเรียนน้อย เพราะผู้เรียนต้องจดจำจังหวะการตีกลองแต่ละจังหวะให้ถูกต้องแม่นยำ สำหรับแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6 เรื่อง การรำประกอบการแสดง มีระยะเวลาในการเรียนและฝึก ปฏิบัติน้อยเกินไป จากการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนพบว่า นักเรียนสามารถเรียนรู้ และปฏิบัติทำรำได้ แต่เนื่องจากนักเรียนแต่ละคนมีความสามารถต่างกัน ดังนั้นในส่วนของการปฏิบัติของแต่ละคนจึงไม่เหมือนกัน บางคนอาจต้องใช้เวลามากในการฝึกปฏิบัติเพื่อให้เกิด ความชำนาญและความสวยงามของทำรำ

ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ มีการใช้กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ หลากหลาย เช่น กระบวนการกลุ่ม การสาธิต การอภิปราย การฝึกปฏิบัติจริง นอกจากนี้ยังเปิด โอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและกล้าแสดงออก รู้จักการศึกษาค้นคว้าด้วย ตนเอง โดยการเรียนรู้จากปราชญ์ชาวบ้านและแหล่งเรียนรู้ที่มีอยู่ในชุมชน จากการจัดกิจกรรมการ สอนของปราชญ์ชาวบ้าน พบว่า แผนการจัดการเรียนรู้ที่มีอุปสรรคและปัญหา ได้แก่ แผนการ จัดการเรียนรู้ที่ 6 เรื่อง การรำประกอบการแสดง โดยเฉพาะการฝึกท่าทางของเสื่อ ในช่วงแรก นักเรียนยังกลัว ไม่กล้ากระโดด ม้วนตัว และตีลังกา เนื่องจากผู้เรียนบางคนวุฒิภาวะไม่พร้อม ที่จะเรียนรู้และยังขาดประสบการณ์ แต่หลังจากนักเรียนได้ทดลองฝึกโดยมีครูประจำชั้น ครูประจำ วิชา และปราชญ์ชาวบ้านคอยดูแลอย่างใกล้ชิด นักเรียนจึงเกิดความมั่นใจมากขึ้น ส่วนแผนการ จัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง ประวัติความเป็นมาของกระตั่วแทงเสื่อ นักเรียนไม่ค่อยให้ความสนใจ ในกิจกรรมการเรียนรู้เท่าที่ควร เนื่องจากนักเรียนบางคนพอจะมีความรู้เกี่ยวกับกระตั่วแทงเสื่ออยู่ บ้าง แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง การร้องเพลงที่ใช้ในการแสดง นักเรียนไม่ค่อยให้ความสนใจ ในกิจกรรมการเรียนรู้เท่าที่ควร เนื่องจากนักเรียนขาดความมั่นใจ ไม่สามารถร้องเพลงได้ จึงเกิด ความรู้สึกเบื่อหน่าย สำหรับแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 และ 6 เน้นกิจกรรมการฝึกปฏิบัติเป็น ส่วนใหญ่ นักเรียนจึงไม่มีโอกาสได้แสดงความคิดเห็นเท่าที่ควร

ด้านสื่อและแหล่งการเรียนรู้ จากการจัดกิจกรรมการสอนของปราชญ์ชาวบ้านร่วมกับ ครูประจำวิชา พบว่า แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 นอกจากสื่อที่เป็นใบความรู้ ใบงาน รูปภาพแล้ว ผู้สอนควรจัดหาสื่อเพิ่มให้เพียงพอ เช่น หนังสืออ่านเพิ่มเติม เพื่อให้ นักเรียนเกิดความเข้าใจมากขึ้น แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 4 และ 5 ควรเพิ่มการทำชาร์ดแสดงขั้นตอนการทำหัวเสื่อ หนังสืออ่าน เพิ่มเติมในรูปแบบของคำกลอน หรือ วิชิตี การทำหัวเสื่อ หนังสืออ่านเพิ่มเติมเกี่ยวกับกระบวนการ

การรำของตัวละครต่าง ๆ ซึ่งการใช้สื่อหลายประเภทจะช่วยให้นักเรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจ ได้ง่ายและเรียนรู้ได้เร็วขึ้น

ด้านการวัดและประเมินผล มีความเหมาะสมสำหรับผู้เรียน สอดคล้องกับจุดประสงค์ ที่สามารถวัดความรู้ ความสามารถและทักษะการปฏิบัติของนักเรียนได้เป็นอย่างดี

จากการวิเคราะห์ข้อมูลการสัมภาษณ์ปราชญ์ชาวบ้าน เพื่อประเมินกระบวนการจัดการ เรียนรู้ สามารถสรุปได้ดังตารางที่ 4.9

ตารางที่ 4.9 สรุปปัญหาและอุปสรรคจากการทดลองใช้แผนการจัดการเรียนรู้

ที่	ปัญหา/อุปสรรค	แผน 1	แผน 2	แผน 3	แผน 4	แผน 5	แผน 6	แผน 7	รวม
ด้านเนื้อหา									
1	ระดับความยากง่ายของเนื้อหาสาระ			✓	✓	✓			3
2	เนื้อหาของหลักสูตรกับวุฒิภาวะ และประสบการณ์ของผู้เรียน			✓	✓				2
3	เนื้อหากับระยะเวลา			✓			✓		2
ด้านกิจกรรมการเรียนรู้									
1	กิจกรรมการเรียนรู้กับวุฒิภาวะ ประสบการณ์ของผู้เรียน						✓		1
2	กิจกรรมกับความสนใจของนักเรียน	✓			✓				2
3	กิจกรรมกับการเปิดโอกาสให้ นักเรียนได้แสดงความคิด					✓	✓		2
ด้านสื่อ/แหล่งการเรียนรู้									
1	ความเพียงพอของสื่อที่ใช้ใน กิจกรรมการเรียนการสอน	✓		✓		✓	✓		4
รวม		2	0	4	3	3	4	0	-

จากตาราง ที่ 4.9 สรุปปัญหาและอุปสรรคจากการทดลองใช้แผนการจัดการเรียนรู้ พบว่า ด้านแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีปัญหาและอุปสรรคในการเรียนการสอนมากที่สุดคือ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง การประดิษฐ์หัวเสา และแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6 เรื่อง การรำประกอบการแสดง ซึ่งมีปัญหาและอุปสรรครวมทั้งหมด 4 รายการ สำหรับแผนการจัดการเรียนรู้ที่ไม่มีปัญหาและอุปสรรคในการเรียนการสอน คือ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่ององค์ประกอบต่าง ๆ ของการแสดงกระต๊วแทงเสา และแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7 เรื่อง ภูมิใจไทยทำ สร้างสรรค์ผลงาน

สำหรับปัญหาที่พบมากที่สุด คือ ด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้ เกี่ยวกับความเพียงพอของสื่อที่ใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอน (รวม 4 แผน) ส่วนปัญหาที่พบน้อยที่สุด คือ กิจกรรมการเรียนรู้กับวุฒิภาวะประสบการณ์ของผู้เรียน (รวม 1 แผน)

ขั้นตอนที่ 5 การประเมินหลักสูตรหลังการทดลองใช้

ผู้วิจัยนำหลักสูตรสถานศึกษา สาระนาฏศิลป์ หน่วยการเรียนรู้เรื่อง กระต๊วแทงเสา ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดนาครุฑ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2552 จำนวน 26 คน ตามขั้นตอนที่วางไว้ หลังการทดลองผู้วิจัยให้นักเรียนทำแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวน 30 ข้อ

ในการวิเคราะห์ผลการทดลองใช้หลักสูตรสถานศึกษา สาระนาฏศิลป์ หน่วยการเรียนรู้เรื่อง กระต๊วแทงเสา ผู้วิจัยได้นำเสนอข้อมูล ดังตาราง 4.10 ซึ่งได้พิจารณาจาก

1. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง กระต๊วแทงเสา เป็นการวัดความรู้ความเข้าใจของนักเรียน เรื่อง กระต๊วแทงเสา ซึ่งเป็นแบบทดสอบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ คะแนนเต็ม 30 คะแนน

2. แบบประเมินผลการปฏิบัติกิจกรรม เป็นการวัดทักษะการปฏิบัติและความสามารถของนักเรียนในการปฏิบัติกิจกรรม

ตารางที่ 4.10 แสดงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จากการทดสอบด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน(ด้านความรู้ ความเข้าใจ) และแบบประเมินผลการปฏิบัติกิจกรรม (ด้านทักษะปฏิบัติ) ในการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษา สาระนาฏศิลป์ หน่วยการเรียนรู้เรื่อง กระจั้วแทงเสือ

เลขที่	ด้านความรู้ เข้าใจ (30 คะแนน)	คิดเป็น ร้อยละ	ด้านทักษะ ปฏิบัติ (70 คะแนน)	คิดเป็น ร้อยละ	รวม (100 คะแนน)	ผลการ เรียน	สรุป (เกณฑ์ตัดสิน 80%)
1	24	80	59	84	83	ดีมาก	ผ่าน
2	24	80	58	82	82	ดีมาก	ผ่าน
3	25	83	60	85	85	ดีมาก	ผ่าน
4	24	80	60	85	84	ดีมาก	ผ่าน
5	24	80	61	87	85	ดีมาก	ผ่าน
6	24	80	60	85	84	ดีมาก	ผ่าน
7	19	63	55	78	74	ดี	ไม่ผ่าน
8	24	80	61	87	85	ดีมาก	ผ่าน
9	20	66	55	78	75	ดี	ไม่ผ่าน
10	25	83	58	82	83	ดีมาก	ผ่าน
11	26	86	59	84	85	ดีมาก	ผ่าน
12	24	80	58	82	82	ดีมาก	ผ่าน
13	24	80	59	84	81	ดีมาก	ผ่าน
14	27	90	62	88	89	ดีมาก	ผ่าน
15	22	73	59	84	81	ดีมาก	ผ่าน
16	21	70	60	85	81	ดีมาก	ผ่าน
17	25	83	61	87	86	ดีมาก	ผ่าน
18	25	83	57	81	82	ดีมาก	ผ่าน

ตารางที่ 4.10 แสดงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จากการทดสอบด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน(ด้านความรู้ ความเข้าใจ) และแบบประเมินผลการปฏิบัติกิจกรรม (ด้านทักษะปฏิบัติ) ในการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษา สาระนาฏศิลป์ หน่วยการเรียนรู้เรื่อง กระจั้วแทงเสื่อ (ต่อ)

เลขที่	ด้านความรู้ เข้าใจ (30 คะแนน)	คิดเป็น ร้อยละ	ด้านทักษะ ปฏิบัติ (70 คะแนน)	คิดเป็น ร้อยละ	รวม (100 คะแนน)	ผลการ เรียน	สรุป (เกณฑ์ตัดสิน 80%)
19	26	86	59	84	85	ดีมาก	ผ่าน
20	25	83	60	85	85	ดีมาก	ผ่าน
21	21	70	62	88	83	ดีมาก	ผ่าน
22	25	83	59	84	84	ดีมาก	ผ่าน
23	21	70	56	80	77	ดี	ไม่ผ่าน
24	24	80	60	85	84	ดีมาก	ผ่าน
25	24	80	61	87	85	ดีมาก	ผ่าน
26	25	83	61	87	86	ดีมาก	ผ่าน
\bar{X}	24.92	83.07	61.34	87.63	86.26	ดีมาก	ผ่าน

จากตาราง 4.10 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการทดสอบด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (ด้านความรู้ ความเข้าใจ) ในการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษา สาระนาฏศิลป์ หน่วยการเรียนรู้เรื่อง กระจั้วแทงเสื่อ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของนักเรียนกลุ่มทดลองจำนวน 26 คน จากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนซึ่งมีคะแนนเต็ม 30 คะแนน พบว่า ผลรวมของคะแนนทั้งหมดมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 24.92 คิดเป็นร้อยละ 83.07 ซึ่งผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ ร้อยละ 80 เมื่อพิจารณาเป็นรายบุคคล พบว่า มีนักเรียนจำนวน 21 คน ที่มีคะแนนผ่านเกณฑ์ 80 % และมีนักเรียนจำนวน 5 คน ที่ไม่ผ่านเกณฑ์ตามที่กำหนด

สำหรับผลของคะแนนการปฏิบัติกิจกรรมในด้านทักษะการปฏิบัติ กิจกรรม ซึ่งมีคะแนนเต็ม 70 คะแนน พบว่า ผลรวมของคะแนนทั้งหมดมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 61.34 คิดเป็นร้อยละ 87.63 ซึ่งผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ ร้อยละ 80 เมื่อพิจารณาเป็นรายบุคคล พบว่า มีนักเรียนจำนวน 23 คนที่มีคะแนนผ่านเกณฑ์ 80 % และมีนักเรียนจำนวน 3 คน ที่ไม่ผ่านเกณฑ์ตามที่กำหนด

สรุปผลรวมของคะแนนจากการทดสอบด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (ด้านความรู้ ความเข้าใจ) และคะแนนในด้านทักษะการปฏิบัติ ทั้งหมดมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 86.26 (จากคะแนนเต็ม 100คะแนน) โดยผลการเรียนรู้ในภาพรวมผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ ร้อยละ 80 จึงแสดงให้เห็นว่านักเรียนมีความรู้ ความสามารถและทักษะในการเรียนรู้ตามหลักสูตรสถานศึกษา สารระนาฏศิลป์ เรื่อง กระตั่วแทงเสื่อ ตามจุดประสงค์ของหลักสูตรและแผนการจัดการเรียนรู้ที่ตั้งไว้

ผลการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา สารระนาฏศิลป์ หน่วยการเรียนรู้เรื่อง กระตั่วแทงเสื่อ หลังการใช้พบว่า มีความเหมาะสมที่จะนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้โดยพิจารณาจากหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นได้กำหนดหลักการ จุดหมาย โครงสร้าง เนื้อหา ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง คำอธิบายรายวิชา แนวการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สื่อและแหล่งการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ใ่ว้อย่างชัดเจนและผ่านการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตร รวมทั้งได้มีการปรับปรุงแก้ไข ก่อนนำไปทดลองใช้ การประเมินหลักสูตรเป็นการหาคำตอบของหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นว่าเป็นหลักสูตรที่ดีหรือไม่ดี นักวิชาการศึกษาทั้งไทยและต่างประเทศได้เสนอแนวคิดการประเมินหลักสูตรไว้หลายท่าน แต่ในการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา สารระนาฏศิลป์ หน่วยการเรียนรู้เรื่อง กระตั่วแทงเสื่อ สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ยึดรูปแบบการประเมินหลักสูตรตามแนวคิดของไทเลอร์ คือยึดความสำเร็จของจุดมุ่งหมายมาเป็นหลัก โดยผู้วิจัยดำเนินการประเมินครอบคลุมพฤติกรรม ด้านความรู้ความเข้าใจ และด้านทักษะปฏิบัติ สรุปได้ดังนี้

การประเมินด้านความรู้ความเข้าใจโดยใช้เครื่องมือในการประเมินคือ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ก่อนและหลังการเรียนรู้หลักสูตรสถานศึกษา สารระนาฏศิลป์ หน่วยการเรียนรู้เรื่อง กระตั่วแทงเสื่อ และการปฏิบัติทักษะการแสดง ผลสรุปภาพรวมพบว่านักเรียนมีคะแนนเฉลี่ย 86.26 และผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ ร้อยละ 80

การประเมินด้านทักษะโดยใช้เครื่องมือในการประเมิน คือ แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้และประเมินจากพฤติกรรมมีส่วนร่วมในการแสดง พบว่านักเรียนสามารถร้องเพลงและทำท่าประกอบได้ถูกต้อง ตลอดจนสามารถนำเสนอผลงานแก่ชุมชนได้อย่างสวยงาม และขณะจัดกิจกรรมการเรียนรู้ผู้วิจัยได้สังเกตพฤติกรรมพบว่า นักเรียนมีความกระตือรือร้นให้ความสนใจในการเรียนรู้ ให้ความร่วมมือ และกล้าแสดงออกในการทำกิจกรรมทุกขั้นตอน

จากผลการประเมินหลักสูตรสรุปได้ว่าเอกสารหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตร มีความเหมาะสมสอดคล้องและเป็นไปตามจุดหมายของหลักสูตรที่กำหนดไว้ จึงมีความเหมาะสมในการนำไปใช้จัดการเรียนรู้สำหรับนักเรียนได้

ขั้นตอนที่ 6 การปรับปรุงแก้ไขหลักสูตร

ผลการปรับปรุงแก้ไขหลักสูตร เมื่อหลักสูตรผ่านการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญและนำไปทดลองใช้กับนักเรียนแล้วพบว่า มีข้อบกพร่องที่ควรปรับปรุงแก้ไขเรื่องระยะเวลา ถึงแม้ว่าจะมีการปรับปรุงโครงสร้างหลักสูตร แล้วก็ตามแต่เมื่อนำมาปฏิบัติจริงพบว่า ระยะเวลาที่กำหนดไม่เพียงพอต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยเฉพาะแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 การประดิษฐ์หัวเสาและแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6 การรำประกอบการแสดง ดังนั้นควรมีการยืดหยุ่นเวลาให้เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนรู้หรือมีการสอนนอกเวลาที่กำหนดไว้ จึงจะทำให้หลักสูตรสถานศึกษา สาระนาฏศิลป์ หน่วยการเรียนรู้เรื่อง กระต๊วงเสื่อ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เป็นหลักสูตรฉบับสมบูรณ์ มีความเหมาะสมที่จะนำไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนรู้กับนักเรียนซึ่งจะส่งผลให้นักเรียน เกิดความรู้ มีทักษะ และเจตคติที่ดีต่อศิลปะการแสดงพื้นบ้าน กระต๊วงเสื่อ ที่เป็นภูมิปัญญาของคนในท้องถิ่น